

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2014. október 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2014. március 6. napján kihirdetett 8.B.990/2012/69. számú ítéletét **II.r. vádlott** és III.r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja.**

A Veszprémi Törvényszék ítéletének bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezi és e vonatkozásban különleges eljárás lefolytatására utasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **II.r. vádlott** és III.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2012. november 15. napján Bf.55/2011/11. számú végzésével hatályon kívül helyezte a Veszprém Megyei Bíróság 2011. május 6. napján kihirdetett, az alapeljárás során nyolc terhelt büntetőjogi felelősségéről hozott 11.B.1179/2007/80. számú ítéletét - I.r., **II.r.**, III.r., IV.r., V.r., VII.r. és **VIII.r. vádlott** vonatkozásában - és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A megismételt eljárásban a **Veszprémi Törvényszék** 2014. január 10. napján kihirdetett **8.B.990/2012/69. számú ítéletével:**

- **I.r. vádlott** bűnösségét megállapította 1 rb, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében a Btk.254.§ (1) bekezdés szerint (*4. tényállási pont*) és 1 rb, a Btk.275.§ (1) bekezdés b/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetében (*5. tényállási pont*), melyért halmazati büntetésül 180 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg és rendelkezett az összesen 180.000 forint pénzbüntetés 180 napi fogházbüntetésre történő átváltoztatásáról annak meg nem fizetése esetére. Beszámította a kiszabott pénzbüntetésbe a terhelt által előzetes letartóztatásban töltött időt, mellyel 122 napi tételt megfizetettnek tekintett.

- **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb, a Btk.274.§ (1) bekezdés c/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetében (*6. tényállási pont*), és ezért 1 évre próbára bocsátotta.

- **VII.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb, a Btk.251.§ (2) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő hivatali vesztegetés büntetében (*4. tényállási pont*), ezért megrovásban részesítette.

Felmentő rendelkezéseket hozott részben bizonyítottság, részben bűncselekmény hiányában az alábbi terheltek, illetve cselekmények vonatkozásában:

I.r. vádlottat bűncselekmény hiányában felmentette a terhére:

- 1 rb, a Btk.225.§-a szerinti hivatali visszaélés büntette (*1. tényállási pont*),
- 1 rb, a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 2. tétel I. fordulata szerint minősülő vesztegetés büntette (*3. tényállási pont*), és
- 1 rb, a Btk.276.§-ában ütköző magánokirat-hamisítás vétsége (*7. tényállási pont*,
- bizonyítottság hiányában az 1 rb, a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 2. tétel I. fordulata szerint minősülő folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette (*2. tényállási pont*) miatt emelt vád alól.

II.r. vádlottat bűncselekmény hiányában felmentette a terhére:

- 1 rb, a Btk.225.§-a szerinti hivatali visszaélés büntette (*1. tényállási pont*), és
- 1 rb, a Btk.276.§-ában ütköző magánokirat-hamisítás vétsége (*7. tényállási pont*) miatt, illetve
- bizonyítottság hiánya okán az 1 rb, a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 2. tétel I. fordulata szerint minősülő fontosabb ügyekben, intézkedésre jogosult hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette (*2. tényállási pont*) miatt emelt vád alól.

III.r. vádlottat bizonyítottság hiányában felmentette a terhére:

- 1 rb, a Btk.253.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette (*2. tényállási pont*) miatt emelt vád alól.

V.r. vádlottat bűncselekmény hiányában felmentette a terhére:

- 1 rb, a Btk.253.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette (*3. tényállási pont*), és
- 1 rb, a Btk.225.§-a szerinti bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette (*1. tényállási pont*) miatt emelt vád alól.

VIII.r. vádlottat bűncselekmény hiánya okán felmentette a terhére:

- 1 rb, a Btk.276.§-ában ütköző magánokirat-hamisítás vétsége (*7. tényállási pont*) miatt emelt vád alól.

Az ítéletet az ügyész valamennyi vádlott tekintetében tudomásul vette, továbbá I.r., V.r., VII.r. és VIII.r. vádlottak, illetve védőik is tudomásul vették. A döntés ellen háromnapos gondolkodási idő elteltével törvényes határidőn belül **II.r. vádlott** védője élt jogorvoslattal a bűnösség megállapítással és a bizonyítottság hiánya okán történő felmentéssel érintett vádpontok tekintetében bűncselekmény hiánya miatt történő felmentés érdekében. **II.r. vádlott** nem támadta az *1. és 7. tényállási pontokban* írt cselekményekre vonatkozó felmentő rendelkezést, e tekintetben a részjogerő beállt.

III.r. vádlott nyomban fellebbezést jelentett be a bebizonyítottság hiányában való felmentő rendelkezés ellen, bűncselekmény hiányából történő felmentés érdekében.

A törvényszék IV.r. vádlottal szemben a 2 rb hivatali vesztegetés büntette (*2. és 3. tényállási pont*) és 1 rb, bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntette (*1. tényállási pont*) miatt indult eljárást a 2013. november 26. napján kelt 8.B.990/2012/64/I. számú végzésével a Be.267.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján megszüntette, mivel a terhelt 2013. október 24. napján elhunyt.

A fentiekből következik, hogy felülbírálat tárgyát kizárólag - a II.r. vádlottat érintően - a 2. és 6. *tényállási pontokban* rögzített cselekményekhez kapcsolódó ítéleti rendelkezések, és a III.r. vádlott cselekvősége képezték.

A **Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.100/2014/1-I. számú átiratában** kifejtette, hogy a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartja. A törvényszék a felülbírálat keretei között vizsgálható körben megalapozott tényállást állapított meg, melyet szakszerű bizonyítékértékeléssel támasztott alá. Részletesen elemezte, hogy a 2. *tényállási pont* tekintetében mely bizonyítékok támasztották alá, és melyek nem erősítették meg, illetve cáfolták a vádiratban foglaltakat. Az összevetés után helyesen jutott arra a jogi következtetésre, hogy nem lehet kétséget kizáróan bizonyítani, miszerint a terhelték elkövették a vesztegetés bűncselekményét. Az ügyész álláspontja szerint semmi esetre nem foghatnak helyt a felmentés jogcímét támadó védelmi érvek, mivel azok a felülmérlegelést célozzák. A 6. *tényállási pontban* írt cselekmény szempontjából összegyűjtött bizonyítékok elemzése sem hagy kívánnivalót maga után, eredményesen nem vitatható a **II.r. vádlott** bűnösségére vont következtetés, e tekintetben is a bizonyítékok átértékelésére irányul a jogorvoslati kérelem. Helyes a minősítés és ahhoz fűzött jogi indokolás, illetőleg helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény szabályait alkalmazta. A kirívó időmúlás okán az alkalmazott szankció szükséges és elégséges. Mindezekre figyelemmel az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A **nyilvános ülésen** megjelent **II.r. vádlott védője**, aki az ügyben eljáró nyomozó hatóság szakszerűtlen tevékenységében látta az okát annak, hogy 7,5 éve tart a büntetőeljárás, melynek védenca életében súlyos következményei lettek. Elvált, közös 12 éves kislányukat a volt felesége neveli. Az eljárás megindításakor II.r. vádlotta P.-i Tűzoltóságon tűz megelőzési főelőadója volt; a hierarchiában a harmadik ember, amikor előzetes letartóztatásba helyezték 2007. február 17-től. A volt parancsnok és **I.r. vádlott** - aki közvetlen főnöke volt - elmentek nyugdíjba. Kijelenthető, hogy ha ez a büntetőeljárás nincs, akkor **II.r. vádlott** lett volna és lenne a mai napig a p.-i tűzoltóparancsnok. Jelentős, vissza nem fordítható hátrányok érték a büntetőügy miatt, melyben az ügyészség szinte semmit nem tudott bizonyítani a terhére.

A vesztegetés miatt emelt vád alól a 2. *pontban* II.r. vádlottat bizonyítottság hiányában mentette fel a bíróság azokkal a vádlottakkal együtt, akik tagok voltak a gazdasági társaságban, pedig neki más státusza volt. Védencének nem volt részesedése a **P. Kft**-ben, hanem egyéni vállalkozóként, díjazás ellenében dolgozott a **P. Kft** részére. A lehallgatási jegyzőkönyvekben két esetben említik II.r. vádlottat; egyik esetben **III.r. vádlott**, aki közölte, hogy „megjött a pénzed”. A másik alkalommal azt mondta neki, hogy „gyere be a pénzedért”. Ebből az következik, hogy a II.r. vádlott számla adása mellett átvette a megbízási szerződés alapján elvégzett munkájáért a vállalkozói díjat a cégtől, vagyis semmilyen bűncselekményt nem követett el. Egyetlen, az 1. *tényállási pontban* felmerült tanú, illetve a egyik vádlott-társ sem állította azt, hogy **II.r. vádlott** bármilyen formában is visszaélt volna hivatali helyzetével, a **P. Kft** előnyére hagyta volna magát megvesztegetni, vagy ő maga kezdeményezett ilyet a tűzoltósággal üzleti kapcsolatba kerülő partnerek vonatkozásában.

Rámutatott arra, hogy a 6. *tényállási pontban* írt, a védenca terhére rótt magatartás; a közokirat-hamisítás nem meríti ki a társadalomra veszélyesség kritériumát, ezáltal nem is valósult meg bűncselekmény (BH1983.2). Álláspontja az volt, hogy az ügyben érintett **K.L.**

az oktatási- és vizsgakötelezettségének ténylegesen eleget tett, bizonyítványa mindössze 3 évig volt érvényes, tehát nem sértette a közbizalmat az a körülmény, hogy néhány nappal később történt a vizsga letétele, mint amilyen dátum az okmányban feltüntetésre került. A jogi jelentőséggel bíró tény a közokiratban valós volt, így a bizonyítvány nem tekinthető jogi értelemben hamisnak (EBH2002.737). A közokirat-hamisítás akkor áll meg, ha jogilag releváns tények meghamisításáról van szó. Az illető megjelent az oktatáson, majd levizsgázott; ez a jogilag releváns tény. Az viszont, hogy nem a közös vizsga napján jelent meg, hanem 3 nappal később, az jogilag nem releváns. **II.r. vádlott** mulasztást követett el, amikor az eredeti névsorból nem törölte a később vizsgáztatott **K.L.-t.** Ilyen adminisztratív figyelmetlenség miatt az 1 év próbára bocsátás is eltűzött, mivel ez a magatartás a társadalomra veszélyesség kritériumát nem meríti ki, melyre tekintettel **II.r. vádlott** bűncselekmény hiányában történő felmentését kérte e vádpontban is.

Végezetül leszögezte, hogy a **II.r. vádlott** értelmetlenül volt előzetes letartóztatásban 4 hónapig, kompromittálódott a szakmájában és a közvélemény előtt, illetve szétzilálódott a családi élete. A nyomozó- és vádhatóság részéről legalább egy bocsánatkérés indokolt lett volna.

III.r. vádlott védője fenntartotta a felmentés jogcímének megváltoztatására irányuló fellebbezését. Rámutatott, hogy az alapeljárásban is bűncselekmény hiányában történt meg a *2. tényállási pontban* írt cselekmény vádja alól **III.r. vádlott** felmentése. A terhelt szempontjából egyáltalán nem mindegy, hogy azért mentesül a büntető felelősségre vonás alól, mert nem sikerült rábizonyítani, vagy azért, mert nem követett el bűncselekményt. A két bíróság ugyanazon bizonyítási anyagot birtokolta és mérlegelte, majd vont le eltérő jogi következtetést, amit azonban a megismételt eljárást lefolytatató törvényszék nem indokolt. A **III.r. vádlott** már a nyomozási bíró előtt is beszélt a pénzáadások jogcíméről, illetve okáról. Az **V.r. vádlottnak** juttatott osztalékról bizonylat is készült, amelyet **V.r. vádlott** aláírva testvérén keresztül visszaküldött **III.r. vádlottnak**. Az ítélet 35. oldal 1. bekezdésében írtakkal ellentétben **IV.r. vádlott** egyező tartalmú vallomást tett, melyet egyetlen lehallgatott beszélgetés sem cáfolt meg, pedig hosszú ideig folytatott a nyomozó hatóság titkos információgyűjtést a terhelték telefonjaira. **II.r. vádlott** kezdettől konzekvensen vallotta, hogy mellékállásban vállalkozóként végzett munkát a **P. Kft-nek**, melyért a **III.r. vádlottól** Kukodáné Iza Ilona igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint a Kft könyvelésében feltalálható adatok szerint osztalékfizetés történt, melynek összege megegyezik a beszélgetések alapján vád tárgyává tett pénzüsszeggel. A fényképek és a videofelvétel, melyeken **IV.r. vádlottól** vesz át pénz **I.r. vádlott**, nem bizonyítják ennek jogcímét. Az adócsalás tárgyában folyt büntetőper iratai szintén nem tartalmaznak vesztegetésre utaló adatokat, vagy olyan többletinformációt, amelyből olyan következtetést lehetne levonni, hogy a pénzáadások nem osztalék fizetését szolgálták. Az *1. pontban* írt hivatali visszaélés vádja alól bűncselekmény hiányában mentette fel a bíróság ismét a vádlottakat. Ha **I.r. vádlott** és **II.r. vádlott** nem követtek el visszaélést a **P. Kft** előnyére, akkor **III.r. vádlottnak** sem volt rá oka, hogy jogtalan előnyt juttasson a hivatásos tűzoltóknak.

A törvényszék helytelenül alkalmazta a jogszabályt, amikor tényből tényre helytelenül következtetve arra jutott, hogy bizonyítottság hiányában van helye a **III.r. vádlott** felmentésének. Kérte, hogy az ítéletábra a felülmérlegelési tilalom megsértése nélkül helyes ténybeli következtetéssel változtassa meg a tényállást akként, hogy **III.r. vádlott** nem

követte el a terhére vád tárgyává tett bűncselekményt és e jogcímen mentse fel (Bf.31/2014/5/Vé/I. sorszám alatt csatolt perbeszéd).

A **II.r. vádlott védője** kiegészítette perbeszédét azzal, hogy **II.r.** vádlottat is bűncselekmény hiányában mentette fel a bíróság az alapeljárásban hozott első ítéletében a *2. pontban* írt vesztegetés vádja alól. Az adócsalási ügyben semmilyen szinten nem volt érintett, vele szemben csak azok a bizonyítási eszközök voltak értékelhetők, melyek az első alkalommal, ezekből mégis helytelen, eltérő következtetést vont le a törvényszék a felülbírálat tárgyát képező határozatában.

A **Fellebbviteli Főügyészség képviselője** az ügyészi átiratban foglaltakat teljes egészében fenntartotta. Kifejtette, hogy az eljárás kezdeti szakaszában az előzetes letartóztatás elrendeléséhez szükséges alapos gyanú fennállt, ezért jogszerűen tett indítványt az ügyészség a kényszerintézkedés bevezetésére, majd egy alkalommal a meghosszabbítására, melyet az eljáró bíróság akkor megalapozottnak tartott. Elmondta, hogy a maga részéről nagyon sajnálja, ha **II.r. vádlott** szükségtelenül került előzetes letartóztatásba, de semmiképpen nem indokolatlanul.

A felmentéssel érintett ítéleti rendelkezésekkel kapcsolatban leszögezte, hogy a felmentés jogcímét támadó védelmi fellebbezések nem vezethetnek eredményre. Megalapozatlanság miatt felvett bizonyítás után van helye csak a bizonyítékok újraértékelésével a tényállás megváltoztatására, jelen ügyben azonban erről nincsen szó. A bizonyítékhányos felmentést nem lehet másodfokon felülmérlegelni.

Indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

Az **utolsó szó jogán II.r. vádlott** csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Előadta, hogy a vádbeli időszakban a főhivatása mellett főiskolára járt, és engedéllyel, kereset kiegészítésként volt a vállalkozása, amelyet teljesen szabályosan végzett. Mindig következetesen vallotta, hogy nem szegte meg a hivatali kötelezettségeit és nem kért, vagy fogadott el ilyen célból előnyt.

Abban hibázott, hogy saját munkájának jelentőségét hangsúlyozta üzleti célból, amikor úgy közvetítette a szakvizsgát a cég felé, hogy azt a dolgozók komolyan vegyék. Ez a szakvizsga egy munkakörhöz kellett, mára már meg is szűnt. Nem kellett volna oktatást tartania, de azt mégis megtartotta, amely két részletben történt. A jegyzőkönyvben szerepelt **K.L.** neve, akit betegség miatt elengedett, majd nem módosította a listát azután, hogy pótlólag oktatta, és levizsgáztatta. A jegyzőkönyvet ezt követően nyújtotta be. Kérte, hogy az adminisztrációs hibát ne tekintse bűncselekménynek a másodfokú bíróság.

III.r. vádlott nyomatékosította, hogy semmilyen bűncselekményt nem követett el.

Az ítélet tábla a fellebbezésekre tekintettel a Be.348.§ (1) bekezdése szerint a Veszprémi Törvényszék döntését az azt megelőző eljárással együtt - a fellebbezéssel érintett terjedelemben teljes körűen - felülvizsgálta és a védelmi fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Az ítélet tábla megállapította, hogy a Veszprémi Törvényszék az eljárása során a perrendtartási előírásokat maradéktalanul megtartotta, figyelemmel a Be.554/A-M. szakaszaiban írott - a kiemelt jelentőségű ügyek eljárásra vonatkozó - szabályokra, amelyeket hibátlanul alkalmazott. Az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adott szabálysértés nem történt, az érdemi felülvizsgálat lefolytatható volt.

Az ítélet tábla osztotta a Főügyészség azon álláspontját, hogy a titkos információgyűjtés adatai alapján az eljárás megindulásakor fennállt a vesztegetés megalapozott gyanúja, akkor még nem tudhatta a nyomozást foganatosító, majd vádat emelő ügyészség, miszerint nem lesznek elégségesek az összegyűjtött bizonyítékok a vád alátámasztására.

A megismételt eljárás Be.404.§-ában írott szabályait betartva az elsőfokú bíróság nagyon alapos; a hatályon kívül helyező végzés instrukciói alapján teljes körű bizonyítási eljárást folytatott le. A vádlottak fenntartották az alapeljárásban tett vallomásaikat, melyeket a bíróság egymással, illetve az egyéb bizonyítékokkal összevetett. Meghallgatta a tanúkat, vagy vallomásukat az ügyész indítványnak megfelelően, a védelem hozzájárulásával, felolvasással tette a tárgyalás anyagává.

A védelmi hivatkozással ellentétben a *2. tényállási pont* vonatkozásában a hatályon kívül helyezés egyik oka éppen az volt, hogy az alapeljárást lefolytató bíróság a tárgyalási folyamatban nem ismertette teljes körben a rendelkezésre álló bizonyítási anyagot (lehallgatási jegyzőkönyveket, az adócsalásos ügy iratai, ebben készült könyvszakértői véleményt). Egyoldalúan, csak a vádlotti védekezés viszonylatában, így helytelenül értékelte azokat a bizonyítékokat is, amelyeket figyelembe vett (11.B.1179/2007/80. számú ítélet 38-40 oldal). Ezért az általa levont - egyébként a kétirányú bizonyítéki körre tekintettel ellentétes - következtetés, miszerint a vádlottak cselekvősege nem merítette ki a vád tárgyává tett bűncselekmény törvényi tényállását, nem lehet automatikusan helyes és a megismételt eljárásban irányadó.

A törvényszék a megismétlés során immár teljes terjedelmében tárgyalás anyagává tette a lehallgatási anyagot, ismertette és értékelte a Veszprémi Városi Bíróság 2009. február 26. napján kelt **P.L., T.K.T., T.A., V.r. vádlott** és **IV.r.** vádlottak vonatkozásában első fokon, **III.r. vádlott** tekintetében másodfokon jogerőre emelkedett 7.B.2387/2008/5. számú ítéletét. Foglalkozott az ott vádlottként szereplő, jelen eljárás keretében tanúként kihallgatott **P.L., T.K.T., T.A.** vallomásaival. Azt állapította meg, hogy a jelen ügytől nyomozati szakban elkülönített, de párhuzamosan lefolytatott eljárás anyagában nincsen a vesztegetés megvalósulására utaló adat.

A *2. pontban* fogalt cselekmény tekintetében nem álltak rendelkezésre tanúvallomások, kizárólag a bűnösséget tagadó vádlotti előadásokból, illetve a kétértelmű hanganyagból és a video- továbbá fényképfelvételekből lehetett kiindulni.

Az elsőfokú bíróság elemezve a beszélgetéseket azt rögzítette, hogy **V.r. vádlott** és cége gyakorlatilag konkurens volt a **P.** Kft-nek, ezért megromlott a viszony közte és korábbi üzlettársai között (TIGY-anyag I. melléklet 7., 21., 27., 35., 47. 56. oldal). **I.r. vádlott**, aki a tűzoltóság második embere volt, valóban adott át pénzt a testvérének e beszélgetések időszakában, akinek **F.** nevű cége ugyancsak érdekelt volt a tűzoltó riasztóberendezések kiépítésében és bekötésében (I. melléklet 94. oldal). **II.r. vádlott** tűzvédelmi előadó, bejelentési kötelezettségének eleget téve, **G.K.** tűzoltó parancsnok hivatalos tudomásával

másodállásban részt vett IV.r. vádlottal a tervezésben, illetőleg dolgozott a **P. Kft**-nek (I. melléklet 71., 76., 79., 85., 106. oldal). Számlákat bocsátott ki a II.r. vádlott a **P. Kft** felé, melyről több alkalommal egyeztetett III.r. vádlottal, de hasonló tartalmú párbeszédék zajlottak a III.r. vádlott és **I.r. vádlott** között is (I. melléklet 62., 63., 65., 67., 73., 86. oldal). Ezen ügyintézésel párhuzamosan folytak a megbeszélések az adócsalásban terheltként érintett személyekkel is a számlák kiállítása tárgyában (III. melléklet 30., 49. oldal, V. melléklet 9., 10., 11., stb. oldal).

III.r. vádlott több alkalommal egyeztetett I.r. vádlottal, hogy a testvére érdekeltségébe is tartozó, ám a tűzoltósággal több éve rendszeres munka- és üzleti kapcsolatban álló **P. Kft** számlájára mikor, milyen munkákból származó pénzüsszegek érkeznek, illetve e bevételből **IV.r. vádlott** ügyvezető döntését követően a III.r. vádlott milyen kifizetéseket és utalásokat végezhet. (A III. melléklet 26., 28., 38., 45., 46., oldalon található szövegek kifejezetten a pénzelosztásról szólnak.)

A terheltek első gyanúsítotti kihallgatásuk során nem tárták fel a telefonbeszélgetéseik hátterét. **I.r. vádlott** 2007. február 13. napján lezajlott első kihallgatásakor nem említette, hogy csak a testvére képviselőtében vett át osztalékot III.r. vádlottól. **II.r. vádlott** 2007. február 12-én kizárólag az okirat-hamisításokkal gyanúsították meg, a vesztegetési cselekményben való érintettsége nem került szóba. **III.r. vádlott** 2007. február 12. napján egyáltalán nem nyilatkozott, majd március 2. napján beszélt arról, hogy **II.r. vádlott**nak számlára fizetett. **IV.r. vádlott**, akinek ugyanazon védő látta el a képviselőtét, mint a III.r. vádlottnak, 2007. február 13-án megtagadta a vallomástételt. **V.r. vádlott** 2007. február 12. napján tett gyanúsítotti vallomásában szintén nem beszélt osztalékfizetésről, illetve arról, hogy bátyja közvetített a **P. Kft** és között. Ezt követően 2007. február 14. napján került sor a nyomozási bíró előtti meghallgatásra, ahol először hangzott el **III.r. vádlott** és **IV.r.** terheltek részéről a beszélgetések értelmezése körében, hogy osztalék kifizetése, illetőleg vállalkozói díj teljesítése zajlott, továbbá, hogy **I.r. vádlott** összekötő szerepet játszott (nyomozati irat 903-914. oldal).

I.r. vádlott azonban nem nyilatkozott a megismételt eljárásban sem arra nézve, hogy ha csupán a „postás” szerepét töltötte be a testvére részére fizetendő osztalék tekintetében, akkor miért érdeklődött - a lehallgatási anyag adatai szerint - a **P. Kft** gazdálkodásával kapcsolatosan arra vonatkozóan, hogy a folyamatban lévő munkák milyen állapotban vannak, azok pénzügyi teljesítése megtörtént-e, kell-e és milyen összegben számlákat beszerezni a kft részére.

Arra vonatkozóan, hogy **I.r. vádlott** a volt cégtársakkal rossz viszonyban lévő testvérének, **V.r.** vádlottnak járó osztalékot vette át, a lehallgatási anyag sehol nem tartalmaz erre utaló kitételt (III. számú melléklet 2-19. oldal).

Értékelte a törvényszék még a pénzáradásról készült fényképmellékletet, a tűzoltóságtól a **P. Kft** részére történt utalások adatait, az OTP adatszolgáltatását, hogy ki rendelkezett a **P. Kft** bankszámlája felett. A rendelkezésre álló bizonyítékok nem cáfolták azt az először a nyomozási bíró előtt elhangzott állítást, miszerint **IV.r. vádlott** utasításai szerint **III.r. vádlott** osztalék címén fizetett a társaság tagjai részére a vád tárgyává tett időszakban utóbb le is könyvelt tételeket, mivel a számviteli jogszabályok megváltozása miatt jelentősen csökkenteni kellett az addig házipénztárban tartható készpénzállományt. Hivatkozott az

igazságügyi könyvszakértői véleményre, hogy olyan nagyságrendű osztalékfizetések történtek a könyvelés szerint, mint amilyen összeget a vádirat vesztegetési pénzként tartalmaz. **II.r. vádlott** vállalkozói díjat kapott a **P. Kft**-től, azonban a feltalált bizonylatokon a cég, mint teljesítő nem szerepel.

A vesztegetés egyes törvényi tényállási elemeit megalapozni látszó, a vádlotti védekezést részben megkérdőjelező, ugyanakkor részben azt alátámasztó bizonyítékok összevetése során a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy minden kétséget kizáró módon a bűncselekmény megvalósulása nem állapítható meg.

A *6. pont* esetében megállapítható, hogy a bíróság a tényállást **II.r. vádlott**, illetve az alapügyben hozott ítélettel 2011. május 9. napján jogerősen marasztalt **VI.r. vádlott** ténybeli beismerő vallomásain túl, a hanganyagra, a feltárt okirati bizonyítékokra, továbbá **K.L.** és **1. tanú** tanúk nyilatkozatára alapította, figyelembe véve a szakvizsga részletes szabályait tartalmazó jogszabályi háttérrel is. Azt senki nem vitatta, hogy a jegyzőkönyv nem a történeteknek megfelelően tartalmazta az időpontokat és eseményeket.

A hanganyag vizsgálatából az tűnik ki, miszerint a **II.r. vádlott** - védekezésével szemben - nem véletlenül, adminisztratív tévedés folytán nyújtotta be a jegyzőkönyvet az alkalmon megjelent résztvevők létszámát, illetve **K.L.** esetében az oktatás és vizsga időpontját érintő valótlan tartalommal, hanem az utólag nem kívánta már azt módosítani, mivel 25 fő két részletben való oktatására és egyszeri levizsgáztatására kötött szerződést a **B. Kft**-vel. Erre vonatkozó, a céget képviselő 1. tanúval folytatott beszélgetések (II. melléklet 1., 4., 7., 10., 13., 16., 19., 23. oldal) a tárgyaláson ismertetésre kerültek.

Az előbbieket szerint részletezett, egységes, következetes zárt logikai láncolatú bizonyítérendszer mérlegelésével állapította meg a tényállást a Veszprémi Törvényszék a fellebbezéssel érintett *2. és 6. tényállási pontokban*.

A vádlottak és tanúk vallomásainak, a lehallgatási anyagnak és az egyéb bizonyítékoknak elsőfokú bíróság általi értékelésével egyetértett az ítélet, a felülvizsgálat során olyan körülményt nem észlelt, amely a bíróság mérlegelő tevékenységét vitathatóvá tenné, így a felülmérlegelés tilalmára tekintettel a bizonyítékok eltérő értékelésére a felmentési jogcímet tekintve sincs lehetőség a másodfokú eljárás keretében.

A tényállás minden tekintetben megalapozott, így az ítélet erre alapította a határozatát a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében.

A **II.r. vádlott** és **III.r. vádlott** egyaránt érintő *2. tényállási pontban* írott cselekvőség esetében helytállóan szögezte le, hogy nem a bűncselekmény hiányát, hanem az „in dubio pro reo” elve szerint eljárva azt nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a terhelt elkövette-e a vesztegetés bűncselekményét.

A Be.6.§ (3) bekezdésében meghatározott büntethetőségi akadályt képez az, ha a cselekmény nem bűncselekmény, vagy azt nem a terhelt követte el, valamint, ha nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, illetőleg az, hogy a bűncselekményt a terhelt követte el. Felmentő ítélet meghozatalára akkor kerül sor, ha a vádlott bűnössége nem állapítható meg és az eljárás megszüntetésére sem kerülhet sor. A bíróságnak mindig azt kell vizsgálnia,

hogy milyen ténybeli és jogi alapon juthat arra a következtetésre, hogy a vádlott bűnössége nem állapítható meg.

A bizonyítottság hiányában történő felmentés esetén a bíróság minden bizonyított tényt rögzít a tényállásban, és utal arra, hogy a vádlott bűnössége kétséget kizáró bizonyossággal nem volt megállapítható. A Be.258.§ (3) bekezdés a) pontja szerint az ítélet szükség esetén tartalmazza a vádirati tényállás lényegének ismertetését. Bizonyítottság hiányában történő felmentés esetén erre szükség van, mivel a felmerült bizonyítékok és a vádirati tényállásban írt tények összevetése alapján indokolható az a következtetés, hogy a vádlott bűnössége nem bizonyítható. A felmentő ítélet indokolásában meg kell jelölni, hogy a bíróság a Be.6.§ (3) bekezdésének melyik pontjában megjelölt okból menti fel a vádlottat (4/2007. BK vélemény).

E perrendi követelményeknek az elsőfokú ítélet minden tekintetben megfelel.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárása keretében felmerültek olyan bizonyítékok, amelyek a bűncselekmény hiányára utaltak, de olyanok is, melyek a hivatalos személyi minőség és gazdasági társaságban való érdekeltség összefonódására, ezzel összefüggésben vagyoni előny juttatására utaltak.

A kihallgatott vádlottak határozottan vallották, hogy legális jogcímenek, szabályosan, a hivatali beosztástól elkülönülten és gazdasági érdekektől függetlenül történt a **P. Kft** nevében **III.r. vádlott** részéről kifizetés **I.r. vádlott** és **II.r. vádlott** vonatkozásában. A könyvelés adatai, abból megállapíthatóösszegszerűség, illetve a könyvszakértői vélemény nem voltak e vállomásokkal ellentétesek. Ugyanakkor megállapítható volt a terheltek közötti családi-, személyi-, vállalkozásbeli összefonódás. Utcai videofelvétel és fényképek álltak rendelkezésre, amiken **I.r. vádlott** és **IV.r. vádlott** között pénzáadás látható, továbbá kétértelmű telefonbeszélgetések hangzottak el, melyekből nem tűnt ki a terheltek által hivatkozott legális háttér, viszont rendszeres információcsere zajlott közöttük a **P. Kft** folyamatban lévő projektjei és pénzügyi forgalma tárgyában, holott a két tűzoltónak ezekhez vajmi kevés hivatali köze lehetett.

Ilyen tények és bizonyítékok birtokában minden kétséget kizáró módon nem lehet arra a tényre következtetni, hogy a vádbeli cselekmény; a „pénzosztás” vesztegetési célt szolgált, hiszen fennáll az a lehetőség is, hogy **I.r. vádlott** valóban a testvére részére járó osztalékot vette át, **II.r. vádlott** pedig a **P. Kft** részére végzett vállalkozói munka után járó díjazásban részesült, melyet mindketten **III.r. vádlottól** kaptak meg.

Ténybeli következtetés alapján ugyanis a vádbeli cselekmény vádlottak által történt elkövetésének a megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a bizonyított tényekből okszerűen csak ez következik. Amennyiben azonban a megállapított tényekből több, sőt ellentétes következtetés is levonható, az ítéleti tényállás ténybeli következtetéssel való megállapítása kizárt (BH1977.484).

A kifejtettek értelmében a törvényszék - helyesen - úgy ítélte meg, hogy nincs kétségtelenül bizonyítva a **II. és III.r. vádlott** bűnössége a hivatali vesztegetés büntetében, de azt sem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy a hivatásos tűzoltó foglalkozású terheltek felé a tűzoltósággal üzleti kapcsolatban lévő gazdasági társaság részéről eszközölt pénzügyi tranzakciók pontosan milyen okból történtek meg. Ezért a vádlottakat bebizonyítottság hiányában volt lehetséges és kötelező felmenteni az ellenük emelt vád alól a Be.331.§ (1) bekezdés és a Be.6.§ (3) bekezdés b) pont alapján.

A törvényszék a megalapozott tényállás nyomán okszerű következtetést vont le a *6. pontban* ismertetett cselekmény esetében **II.r. vádlott** bűnösségére, és helyes a közbizalom elleni bűncselekmény - az általa alkalmazott, elkövetéskor hatályban volt Btk. szerinti - különös részi minősítése is. Az elsőfokú bíróság ehhez részletes jogi indokolást fűzött, mellyel az ítélet tábla teljes mértékig egyetértett.

A közokirat „hamissága” mind formai, mind tartalmi vonatkozásban egyaránt értendő. Tartalmi értelemben az az okirat hamis, amelynek a tartalma nem felel meg a valóságnak (BH2002.300. II. pont). Jelen ügyben vitán felül áll, hogy a tűzvédelmi szakvizsgáról szóló jegyzőkönyvet **II.r. vádlott** hivatalos minőségében, oktatásszervezőként volt köteles elkészíteni és eljuttatni a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz a vizsgák regisztráltatása érdekében. A 25 személy nem egy időpontban vizsgázott, illetőleg **K.L.** nem a jegyzőkönyv szerint megjelölt időpontban vett részt az oktatáson és a vizsgán, hanem 3 nappal később. A jegyzőkönyv a Pp.195.§ (1) bekezdése értelmében közokirat, tartalma pedig nem mindenben a valóságnak megfelelő adatokat tartalmazta. A közokiratok valóságtartalmába vetett bizalom és azok bizonyító ereje társadalmi érek, így nem mondható, hogy a vizsga letételének időpontjának valótlanúsága egyrészt nem releváns adat, másrészt nélkülözi a társadalomra veszélyességet. A meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges tűzvédelmi szakvizsga letételének napjával kezdődik a munkakör betöltésének jogosultsága, mely adott időszakban 3 évig tartott. A jegyzőkönyv alapján kiállított vizsgabizonyítványok pedig nem a valósághoz hű időponttal tartalmazták a jogosultság kezdetét, melyben a **II.r. vádlott** közreműködött. Ezzel a Btk.274.§ (1) bekezdés c) pontjában írt bűncselekmény megvalósult.

A törvényszék helytállóan és az eljárásjogi főszabálynak megfelelően alkalmazta az elkövetéskor hatályban volt Btk. anyagi jogi rendelkezéseit, mivel a terheltek esetében az új Btk. nem tartalmaz kedvezőbb elbírálást lehetővé tevő rendelkezéseket.

II.r. vádlott esetében feltárta a javára írható körülményeket, terhére figyelembe vehetőt nem talált. A cselekmény csekélyebb tárgyi súlya és az elkövető személye alapján valóban nem volt szükséges büntetés kiszabása, mivel az általános és egyéni visszatartás megvalósulásához egyaránt elegendő az intézkedés; a törvényi minimumban meghatározott, az 1978. évi IV. törvény 72.§ (1) és (5) bekezdése szerinti próbára bocsátás alkalmazásával, mely megegyezik az ugyanezen bűncselekményben bűnösnek kimondott VI.r. vádlottal szemben alkalmazott szankcióval is.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek voltak, azonban a bűnügyi költség tekintetében hozott döntés megalapozatlan.

Be.338.§ (1) bekezdés értelmében a bíróság a vádlottat a bűnügyi költség viselésére kötelezi, ha őt bűnösnek mondja ki. A (2) bekezdés szerint a vádlottat csak azzal a cselekménnyel, illetőleg a tényállásnak azzal a részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére lehet kötelezni, amelyre a bűnösségét vagy a felelősségét megállapították. Az alapeljárásban felmerült 622.995 forint bűnügyi költségből 618.265 forint a felmentéssel érintett cselekményekkel függött össze és az állam terhén maradt, míg **II.r. vádlott**, illetve e cselekményben az alapeljárásban már jogerősen marasztalt VI.r. vádlott terhére a *6. tényállási pontban* megállapított cselekvősséggel kapcsolatosan fejenként 2.365 forint tanú útiköltség volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság az érdemben felülbírált ítéletben is csak

e cselekményben állapította meg **II.r. vádlott** büntetőjogi felelősségét. A megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költség összege 145.420 forint volt, mely Be.403.§ (5) bekezdés értelmében nem terhelheti a vádlottakat, hanem az állam terhén marad. Ehhez képest a törvényszék a felülbírált ítéletben a teljes eljárás során felmerült összesen 707.145 forint bűnügyi költségéből **I.r. vádlottat** és **II.r. vádlottat** fejenként egyezően 92.707 forint, míg **VII.r. vádlottat** 82.165 forint megfizetésre kötelezte azzal, hogy további 439.566 forint költséget az állam visel. A törvényszék azonban nem adta semmilyen indokát, hogy melyik eljárási szakban és milyen jogcímen felmerült költségrészeket hárított azokra a terheltekre, akiknek büntetőjogi felelősségét egy vagy több bűncselekményben megállapította. Tekintve, hogy **II.r. vádlott** és **I.r. vádlott** egyaránt fel lettek mentve azokban a vádpontokban, amik mindkettejüket érintették, ugyanakkor az **I.r. vádlott** bűnössége a 4-5., a **II.r. vádlott** felelőssége pedig a 6. *tényállási pontban* írt cselekvőséghez fűződik, továbbá mindvégig különböző meghatalmazott védők jártak el a védelmükben, nem érthető, hogy miként kell azonos összegű költséget viselniük.

Mivel **I.r.** és **VII.r.** vádlottat is érintik a költségviselésről szóló rendelkezések, akikre a másodfokú felülbírálat a beállt jogerő folytán nem terjed ki, a Be.376.§ (1) bekezdésében meghatározott ki nem küszöbölhető megalapozatlanság folytán a döntést hatályon kívül kellett helyezni. Ezen túl az elsőfokú bíróság a Be.578.§ (1) bekezdése szerint lefolytatandó különleges eljárásra kellett kötelezni, mivel a bűnügyi költség tekintetében nem a törvénynek megfelelően határozott.

A fentiekben kifejtettek alapján a táblabíróság a Veszprémi Törvényszék 2014. március 6. napján kihirdetett 8.B.990/2012/69. számú ítéletét - **II.r. vádlott** és **III.r. vádlott** vonatkozásában - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2014. október 16. napján

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
a tanács tagja, előadó

. Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet, valamint a Veszprémi Törvényszék 2014. március 6. napján kihirdetett 8.B.990/2012/69. számú ítéletének meg nem változtatott része **II.r. vádlott** és **III.r. vádlott** vonatkozásában 2014. október 16. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2014. október 16. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: